

ความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นกับคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี

Relationship Between Other Comprehensive Income and Earnings Quality of Listed
Companies in Technology Industry of The Stock Exchange of Thailand

ธวันต์ กนกวลี* และตุลยา ตูลาติลก**

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นกับคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี โดยมีตัวแปรควบคุม ได้แก่ ขนาดของกิจการ อัตราส่วนมูลค่าตามบัญชีต่อมูลค่าตลาด และความสามารถในการทำกำไร กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นประกอบด้วย 5 รายการ ส่วนคุณภาพกำไรใช้ตามแบบของ Bradshaw, Richardson, and Sloan (1999) วัดจากรายการคงค้างจากเงินทุนหมุนเวียน และวัดจากรายการคงค้างจากการดำเนินงานสุทธิ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นบริษัทจดทะเบียนกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) จำนวน 32 บริษัท ที่ดำเนินงานในช่วงระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ ปีพ.ศ. 2558 ถึง ปีพ.ศ. 2562 โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิจาก SETSMART ซึ่งเป็นฐานข้อมูลออนไลน์จากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมาน ด้วยการวิเคราะห์การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์การถดถอยด้วยวิธีพหุคูณ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05

ผลการศึกษาพบว่ารายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเพียง 1 รายการ คือ การเปลี่ยนแปลงในส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับคุณภาพกำไรทั้งวิธีที่วัดด้วยรายการคงค้างจากเงินทุนหมุนเวียน และที่วัดด้วยวิธีรายการคงค้างจากการดำเนินงานสุทธิ เช่นเดียวกับความสามารถในการทำกำไร ส่วนขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับ คุณภาพกำไรที่วัดจากรายการคงค้างจากเงินทุนหมุนเวียน แต่มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับวิธีที่วัดด้วยรายการคงค้างจากการดำเนินงานสุทธิ อีกทั้งคุณภาพกำไรยังมีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ นักลงทุน ผู้บริหาร หรือผู้ใช้งบการเงินสามารถนำรายการการเปลี่ยนแปลงในส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี ไปใช้ร่วมในการพิจารณาประกอบการตัดสินใจในการลงทุนได้

Abstract

The objective of this research was to study the relationship between other comprehensive income and earnings quality of listed companies in technology industry of The Stock Exchange of Thailand with the control variables including size of business, book value to market value ratio and profitability. Other comprehensive income consists of 5 items and Earning Quality using Bradshaw et al. (1999) was measured by working capital accruals and total net operating accruals.

* นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์ประจำภาควิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

The sample were 32 listed companies in technology industry of The Stock Exchange of Thailand. Secondary data from financial statements of listed companies were accumulated for 5 years from 2015 to 2019. The data were analyzed using descriptive statistics and inferential statistics with the correlation analysis and panel data regression analysis at the significant level of 0.05.

The results form panel data regression analysis revealed that only one other comprehensive income item, namely, the change in asset revaluation surplus had a positive relationship with earnings quality was measured by working capital accruals and total net operating accruals as well as profitability, Size of business has a positive relationship with earning quality was measured by working capital accruals and has a negative relationship with earning quality was measured by total net operating accruals. In addition, earnings quality had a relationship with stock price. Investors, Executives, or Financial Statement's user can use the change in asset revaluation surplus of listed companies in technology industry of The Stock Exchange of Thailand can be used for consideration in making investment decision

บทนำ

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ (ราชกิจจานุเบกษา, 2558) ได้ปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 ในปี พ.ศ. 2558 เรื่อง การนำเสนองบการเงิน จึงทำให้บริษัทจำกัด (มหาชน) ต้องปรับปรุงการจัดประเภทรายการใหม่ที่มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (Other Comprehensive Income: OCI) ในระหว่างงวด โดยต้องทำการจำแนกออกเป็น 5 รายการ ดังนี้ (1) การเปลี่ยนแปลงในส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ (2) การวัดมูลค่าใหม่ของโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้ (ผลกำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยตามโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน) (3) ผลกำไรและขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงินของการดำเนินงานในต่างประเทศ (4) ผลกำไรและขาดทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย (5) ผลกำไรและขาดทุนที่มีประสิทธิผลจากเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงในการป้องกันความเสี่ยงกระแสเงินสด ทำให้กำไรปกติที่เกิดขึ้นจากกระแสเงินสดรับ กระแสเงินสดจ่ายได้รับผลกระทบจาก 5 รายการนี้ หากกิจการไม่ทำการจำแนกรายการให้ชัดเจน อาจทำให้ผู้จัดทำงบการเงินสามารถตกแต่งตัวเลขในงบกำไรขาดทุนตามที่ต้องการได้ เช่น การที่ผู้บริหารอาจทำการหลีกเลี่ยงการวัดมูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์เพื่อขาย เนื่องจากหลักทรัพย์เพื่อขายมีมูลค่ายุติธรรมลดลงส่งผลทำให้เกิดรายการขาดทุน เมื่อนำไปรวมในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จจึงทำให้กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมลดลง เป็นต้น ซึ่งถือเป็นการจัดการกำไรของผู้บริหารที่ส่งผลให้คุณภาพของกำไรของกิจการต่ำลงได้ จึงส่งผลให้นักลงทุนหรือผู้ที่ต้องการใช้งบการเงินในการตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้รับผลกระทบหรือตัดสินใจผิดพลาดไปด้วยเช่นกัน

คุณภาพกำไร (Earnings Quality) ได้มีการให้คำนิยาม หรือ ความหมายในหลากหลายแบบ เช่น Akers, Giacomino, and Belovary (2007, อ้างถึงใน ธันยกร จันทรสาสน, 2559) ได้นิยามคุณภาพกำไรไว้ว่า คือ ความสามารถของตัวเลขกำไรในรายงานทางการเงิน ที่สะท้อนกำไรที่แท้จริงของบริษัท ซึ่งสามารถนำไปใช้พยากรณ์กำไรในอนาคตของบริษัทได้ อีกทั้ง Dechow, Ge, & Schrand (2010) ได้ให้ความหมายว่ากำไรที่มีคุณภาพกำไรที่มีคุณภาพคือ ตัวเลขกำไรที่สามารถแสดงข้อมูลที่แท้จริงเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจ และประเมินมูลค่าของกิจการได้ จากคำนิยามเหล่านี้สามารถสรุปได้ว่า คุณภาพกำไร หมายถึง กำไรที่เกิดจากการดำเนินงานตามปกติของบริษัทอย่างต่อเนื่องที่ได้มีการบันทึกบัญชีไว้บนหลักความระมัดระวัง และความสม่ำเสมอ ไม่มีการจัดการหรือตกแต่งตัวเลขทางบัญชี ส่งผลให้ตัวเลขดังกล่าวสามารถแสดงข้อมูลที่แท้จริงเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของบริษัท และพยากรณ์กำไรในอนาคตให้กับ

บริษัทได้ จึงทำให้คุณภาพกำไรนั้นสามารถให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานของบริษัทได้ อีกทั้งยังสามารถวัดความน่าเชื่อถือของผลกำไรจากการดำเนินงานของบริษัทได้ นักลงทุนหรือผู้ใช้งบการเงินสามารถนำคุณภาพกำไรไปใช้ในการประกอบการตัดสินใจได้ และยังสามารถใช้ประเมินความเสี่ยงของหลักทรัพย์ และใช้เปรียบเทียบความน่าเชื่อถือของงบการเงินของแต่ละกิจการได้อีกด้วย ดังนั้นคุณภาพกำไรจึงเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการประกอบการตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งของนักลงทุนหรือผู้ใช้งบการเงิน เนื่องจากเป็นตัวสะท้อนความมีคุณภาพ และคุณค่าที่สูงขึ้นของข้อมูลทางการเงินที่ปรากฏในงบการเงิน ทำให้นักลงทุนหรือผู้ใช้งบการเงินได้รับประโยชน์สูงสุดจากการนำข้อมูลผลการดำเนินงานที่แท้จริงที่ปรากฏในงบการเงินไปใช้ในการประกอบการตัดสินใจการลงทุน (Francis, Olsson, & Schipper, 2008) นอกจากนี้คุณภาพกำไรนั้นยังเป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถส่งผลกระทบต่อแทนของหลักทรัพย์ได้ โดยจากงานวิจัยของ Chan, Chan, Jegadeesh, and Lakonishok (2001, อ้างถึงใน อัญชลี พิพัฒน์เสริญ, 2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพกำไรกับผลตอบแทนของหุ้นสามัญ ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์นิวยอร์ก (NYSE) ตลาดหลักทรัพย์สหรัฐอเมริกา (AMEX) และตลาดหุ้น NASDAQ ทำการศึกษาคุณภาพกำไรจากการวัดรายการคงค้างที่อยู่ในกำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษี พบว่าคุณภาพกำไรมีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนของหุ้นสามัญ อธิบายได้ว่าบริษัทที่มีผลกำไรที่ประกอบด้วยรายการคงค้างที่น้อย หรือ กำไรที่มีคุณภาพดี จะให้ผลตอบแทนของหุ้นสามัญที่สูงกว่าบริษัทที่ผลกำไรประกอบด้วยรายการคงค้างที่มาก หรือ กำไรที่มีคุณภาพไม่ดี จึงสรุปได้ว่าคุณภาพกำไรนั้นสะท้อนถึงผลตอบแทนของหลักทรัพย์หรือหุ้นของบริษัทเมื่อคุณภาพสูงขึ้น ส่งผลให้ผลตอบแทนของหุ้นหรือหลักทรัพย์สูงขึ้นด้วย ทำให้นักลงทุนตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์นั้น ๆ

ในปัจจุบันเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญอย่างมากกับการใช้ชีวิตประจำวันของผู้คนและองค์กรต่าง ๆ ในเกือบทุกด้าน ทั้งความสะดวกสบาย ความรวดเร็วประหยัดเวลา อีกทั้งยังได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้มีแนวโน้มเติบโตขึ้นเรื่อย ๆ ไม่ว่าจะเป็นสินค้าเทคโนโลยี ทั้งขั้นต้น ขั้นกลาง และขั้นสุดท้าย ประกอบด้วยชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้ง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จากการที่ทั่วโลกมีการใช้และพัฒนาทั้งชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอยู่ตลอดนั้น ทำให้อุตสาหกรรมกลุ่มเทคโนโลยีในประเทศไทยนั้นได้เกิดการซื้อขายแลกเปลี่ยนกับต่างประเทศ ซึ่งทำให้เกิดการอาจจะเกิดรายการกำไรและขาดทุนจากการแปลงค่าเงินต่างประเทศ อันเป็นส่วนหนึ่งของรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (OCI) และอุตสาหกรรมกลุ่มเทคโนโลยีนั้นยังประกอบไปด้วยสินทรัพย์ไม่มีตัวตน (Intangible Asset) อยู่จำนวนไม่น้อย เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ลิขสิทธิ์ และสิทธิบัตร เป็นต้น ทำให้ต้องมีการตีมูลค่าสินทรัพย์ใหม่เกิดขึ้น ตามหลักการจัดประเภทของรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (OCI) ที่สภาวิชาชีพบัญชีได้กำหนดไว้ อีกทั้งยังมีรายการอื่น ๆ ของรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเกิดขึ้นได้ด้วยเช่นกัน นอกจากนี้อุตสาหกรรมเทคโนโลยีมีสัดส่วนอยู่ที่ 11 % ของตลาด แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ มีสัดส่วนอยู่ที่ 2% ของตลาด และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีสัดส่วนอยู่ที่ 9 % ซึ่งเป็นสัดส่วนที่มากเป็นลำดับต้น ๆ หรือถือเป็นกลุ่มหลักที่มีผลต่อการเคลื่อนไหวตลาดจนส่งผลต่อดัชนี Set Index อย่างมีนัยสำคัญ และยังเป็นอุตสาหกรรมที่เติบโตเร็ว ที่ถูกตีมูลค่าไว้สูงเพราะศักยภาพการเติบโตในอนาคต อีกทั้งนักลงทุนยังมองว่าอุตสาหกรรมเทคโนโลยีมีโมเดลธุรกิจที่เป็นดิจิทัลซึ่งสอดคล้องกับพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนไป (หลักทรัพย์จัดการกองทุนกสิกรไทย, 2565) จึงเป็นที่จับตามองและเป็นที่น่าสนใจของนักลงทุน

การศึกษารุ่นนี้ผู้ศึกษาเลือกศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นกับคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี เนื่องจาก รายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (OCI) น่าจะเป็นตัวที่ส่งผลหรือส่งสัญญาณบอกถึงคุณภาพกำไรได้ ซึ่งหากผลการศึกษาระบุว่ารายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสามารถบอกถึงคุณภาพกำไรของกิจการนั้นๆ ได้น่าจะเป็นสิ่งที่สามารถช่วยให้ผู้บริหาร นักลงทุน หรือผู้ใช้งบการเงินใช้ในการพิจารณาหรือตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้ เพราะรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นก็สามารถที่จะบอกถึงคุณภาพกำไรได้ในเบื้องต้นเช่นกัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นกับคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี

แนวคิดและทฤษฎี

1. แนวคิดการนำเสนองบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

การนำเสนองบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จนั้น Henchockchaichana and Srijunpetch (2009, อ้างถึงใน ธีรวิทย์ ทรัพย์สมบัติ, 2561) ได้อธิบายแนวคิดไว้ 2 แนวคิด คือ แนวคิดผลการดำเนินงานในปัจจุบัน หรือ กำไรขาดทุน ซึ่งเป็นการแสดงผลการดำเนินงานแบบเดิม หรือ เรียกว่าแนวคิดแบบเดิม คือ แสดงผลรายการรายได้และค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกิจการภายใต้สถานการณ์ปกติ โดยหากรายได้รวมมากกว่าค่าใช้จ่ายก็จะแสดงเป็นรายการกำไรสุทธิ ในทางกลับกันหากรายได้น้อยกว่าค่าใช้จ่ายก็จะแสดงเป็นรายการขาดทุนสุทธิ ซึ่งจะเห็นได้ว่าแนวคิดนี้จะไม่รวมรายการที่ไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานหลักเข้าไปด้วย เช่น ผลกำไรขาดทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ ตามแนวคิดนี้จะไม่นำไปคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิ แต่จะนำไปแสดงเป็นรายการปรับปรุงเข้ากำไรสะสมโดยตรง เนื่องจากแนวคิดนี้มุ่งที่จะวัดประสิทธิภาพของกิจการในการใช้ทรัพยากรที่กิจการมีอยู่ เช่น เงินทุน แรงงาน ที่ดิน เป็นต้น ซึ่งผลกำไรขาดทุนจากการตีราคาสินทรัพย์นั้นไม่เกี่ยวข้องกับการนำสินทรัพย์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ให้แก่กิจการโดยตรงเป็นเพียงแค่มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์นั้นที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นงบกำไรขาดทุนนั้นจึงควรแสดงรายการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในงวดปัจจุบันเท่านั้น แนวคิดนี้จึงไม่นำรายการดังกล่าวมารวม และแนวคิดแบบรวมหมดทุกอย่าง (แนวคิดแบบใหม่) เป็นแนวคิดการวัดผลกำไรในทางด้านเศรษฐศาสตร์โดยวัดจากทุกรายการที่ส่งผลให้ส่วนของผู้ถือหุ้นเปลี่ยนแปลงไปในระหว่างงวด โดยไม่รวมรายการที่เกิดขึ้นกับผู้เป็นเจ้าของ เช่น เพิ่มทุน การจ่ายปันผล เป็นต้น ตรงกับหลักการ Balance Sheet Approach ที่ต้องการให้รายการทางการเงินแสดงสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้นให้ถูกต้อง และสอดคล้องกับกำไรตามแนวคิดของการรักษาระดับทุนตาม Accounting Framework ดังนั้นแนวคิดนี้จึงสนับสนุนให้แสดงมูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไปของสินทรัพย์ และหนี้สินในงบกำไรขาดทุนด้วย ดังนั้นกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จประกอบด้วยการดำเนินงาน 2 ส่วน คือ ส่วนที่เกิดจากการบริหารสินทรัพย์สุทธิที่ก่อให้เกิดรายได้หรือส่วนที่กิจการได้รายได้มากจากการดำเนินงานหลัก และส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าของสินทรัพย์สุทธิที่ถือครองไว้ เช่น กำไรขาดทุนจากการปรับมูลค่าที่ดิน อาคาร เป็นต้น จากแนวคิดดังกล่าวจึงนำไปสู่การแบ่งส่วนแสดงงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จซึ่งแยกแสดงเป็น 2 ส่วน ได้แก่ กำไรขาดทุนสุทธิ (Net Income) ซึ่งวัดผลจากรายได้และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปกติของกิจการ และกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น (Other Comprehensive Income) ซึ่งวัดจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของสินทรัพย์และหนี้สินระยะยาวในงบแสดงฐานะการเงิน หรือเป็นรายการรายได้และค่าใช้จ่ายที่ซึ่งไม่อนุญาตให้รับรู้ในกำไรขาดทุน กล่าวคือเป็นรายการที่ไม่ได้เกิดจากการดำเนินงานหลักของกิจการ แต่จะมีผลกระทบต่อส่วนของผู้ถือหุ้นที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง

2. คุณภาพกำไร

คุณภาพกำไร (Earnings Quality) เป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา ในช่วง ปี ค.ศ. 1930 โดยมีรากพัฒนามาจากแนวคิดการวิเคราะห์ขั้นพื้นฐานที่ต้องการทราบว่าหลักทรัพย์ใดเป็นหลักทรัพย์ที่มีมูลค่าสูงหรือต่ำกว่ามูลค่าที่แท้จริง โดยมูลค่าที่แท้จริงของหลักทรัพย์ตามแนวคิดนี้จะสามารถตรวจสอบและยืนยันได้จากการวิเคราะห์งบการเงินของกิจการอย่างละเอียดเพื่อค้นหาข้อมูลที่จะบอกได้ว่าหลักทรัพย์ที่ทำการซื้อขายกันนั้นมีการซื้อขายในราคาที่สูงหรือต่ำกว่ามูลค่าตลาดในขณะนั้น (วรศักดิ์ ทุมมานนท์, 2549) หรือจะกล่าวได้ว่า คุณภาพกำไรเป็น กำไรที่แท้จริงที่เกิดจากการดำเนินงานธุรกิจปกติ ซึ่งมีที่มาจากรายได้ที่เกิดขึ้นเป็นประจำของกิจการนั้น ๆ ไม่ใช่รายได้ที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากความสามารถของกิจการ

ทั้งนี้ กำไรขาดทุนทางบัญชีควรมีค่าใกล้เคียงกับกระแสเงินสดรับและจ่าย จากการดำเนินงานของกิจการเพราะเป็นกำไรที่ปราศจากรายการคงค้างของผู้บริหาร ดังนั้น กิจการที่แสดงกำไรเพิ่มขึ้นเนื่องจากรายได้หลักเพิ่มขึ้นหรือต้นทุนขายที่ลดลงจะพิจารณาว่ากำไรนั้นเป็นกำไรที่มีคุณภาพ แต่ถ้ากำไรของกิจการใดที่เพิ่มขึ้นจากปัจจัยอื่น ๆ ที่ไม่ใช่กิจกรรมหลักของธุรกิจ กำไรนั้นจะถูกพิจารณาว่าเป็นกำไรที่ไม่มีคุณภาพ (ณัฐวุฒิ ทรัพย์สมบัติ, 2561)

การวัดคุณภาพกำไรมีหลากหลายเทคนิคในการนำมาวิเคราะห์คุณภาพกำไรเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการประเมินคุณภาพกำไร ซึ่งเทคนิคที่จะนำมาวิเคราะห์คือ เทคนิคองค์ประกอบรายการคงค้าง โดย Sloan (1996) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของหลักเกณฑ์คงค้างว่าส่งผลถึงคุณภาพกำไรหรือไม่ โดยพิจารณาถึงกำไรสุทธิทางการบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง ซึ่งวัดจากเงินทุนหมุนเวียนสุทธิ ค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดบัญชี ซึ่งกล่าวว่า องค์ประกอบรายการคงค้างเป็นจำนวนเงินคงค้างที่สามารถแปลงกำไรเป็นเงินสดได้อย่างน่าเชื่อถือ เป็นตัวที่บอกถึงกำไรสุทธิซึ่งเป็นกำไรที่ได้มาจากการบันทึกบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง (Accrual Basis) ซึ่งองค์ประกอบรายการคงค้างเป็นตัวเปรียบเทียบกับกำไรสุทธิในงบกำไรขาดทุน ถ้าผลการคำนวณองค์ประกอบรายการคงค้างมีค่าออกมาน้อยเท่าใดแสดงว่ากำไรสุทธินั้นสามารถสะท้อนถึงผลกำไรที่กลับมาในรูปของกระแสเงินสดได้มากเท่านั้น กล่าวได้ว่ากำไรของกิจการนั้นเป็นกำไรที่มีคุณภาพ ต่อมา Bradshaw et al. (1999) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพกำไรและความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน โดยได้ทำการตรวจสอบว่าผู้สอบบัญชีและนักวิเคราะห์มีการแสดงและสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับกำไรที่มีคุณภาพต่ำไปยังนักลงทุนหรือไม่ โดยทำการวัดคุณภาพกำไรจากเทคนิครายการคงค้างที่พัฒนาเพิ่มเติมจากงานวิจัยของ Sloan (1996) โดยแบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ วิธีการวัดรายการคงค้างจากเงินทุนหมุนเวียน (Working Capital Accruals) และวิธีการวัดรายการคงค้างจากการดำเนินงานสุทธิ (Total Net Operating Accruals)

วิธีการดำเนินการวิจัย

การรวบรวมข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จาก SETSMART ซึ่งเป็นฐานข้อมูลออนไลน์จากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นข้อมูลอนุกรมเวลา (Time Series Data) ที่เก็บรวบรวมอยู่ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2558 ถึงปี พ.ศ. 2562 รวม 5 ปี โดยศึกษาจากรายงานงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนกลุ่มเทคโนโลยีในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่มีรอบระยะเวลาดำเนินงานตามปีปฏิทินตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 ถึงปี พ.ศ. 2562 ประกอบด้วยงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงฐานะทางการเงิน งบกระแสเงินสด และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมทั้งคำอธิบายการเอกสารประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กำหนดตัวแปร

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ประกอบด้วย รายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น 5 รายการ ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ (Revaluation of Assets: Revalue)
2. กำไรและขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับโครงการผลประโยชน์พนักงาน (Actuarial: Act)
3. กำไรและขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงินจากการดำเนินงานในต่างประเทศ (Currency Translation Adjustment: Trans)
4. กำไรและขาดทุนจากการวัดมูลค่าสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อขาย (Available for Sale Securities: Afs)
5. ส่วนของกำไรและขาดทุน ที่มีประสิทธิผลจากเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงในการป้องกันความเสี่ยงกระแสเงินสด (Cash Flow Hedge: Cfh)

เมื่อทำการเก็บข้อมูลรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นทั้ง 5 รายการ ผู้ศึกษาได้ใช้กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมมาทำการหารแต่ละรายการเพื่อให้สามารถเปรียบเทียบกันได้

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ คุณภาพกำไร โดยทำการวัดด้วย 2 วิธี ตาม Bradshaw et al. (1999) ดังนี้

1. วิธีการวัดรายการคงค้างจากเงินทุนหมุนเวียน (Working Capital Accruals: WCA) ซึ่งเป็นการพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์หมุนเวียนที่เพิ่มขึ้น และหนี้สินหมุนเวียนที่ลดลง โดยทำการคำนวณ ดังนี้

Accruals Component = การเพิ่มขึ้นในบัญชีลูกหนี้ + การเพิ่มขึ้นของสินค้าคงเหลือ + การเพิ่มขึ้นในสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ๆ + การลดลงในบัญชีเจ้าหนี้และค้างจ่าย + การลดลงในภาษีค้างจ่าย + การลดลงในหนี้สินหมุนเวียนอื่น ๆ

เมื่อได้ผลจากการคำนวณรายการคงค้างแล้วผู้ศึกษาได้นำผลไปหารด้วยสินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ยเพื่อให้สามารถเปรียบเทียบกับบริษัทที่มีขนาดแตกต่างกันได้

2. วิธีการวัดรายการคงค้างจากการดำเนินงานสุทธิ (Total Net Operating Accruals: NOA) ซึ่งเป็นการพิจารณาจากองค์ประกอบที่ใช้ในการปรับปรุงกำไรก่อนรายการพิเศษที่จัดทำขึ้นตามหลักเกณฑ์คงค้าง เพื่อคำนวณหากระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน โดยทำการคำนวณ ดังนี้

Accruals Component 2 = กำไรก่อนรายการพิเศษ - กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

โดยการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้กำไรสุทธิแทนกำไรก่อนรายการพิเศษ และเมื่อได้ผลจากการคำนวณรายการคงค้างแล้วผู้ศึกษาได้นำผลไปหารด้วยสินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ยเพื่อให้สามารถเปรียบเทียบกับบริษัทที่มีขนาดแตกต่างกันได้

จากสูตรการคำนวณรายการคงค้างทั้ง 2 วิธีข้างต้น รายการคงค้างเป็นตัวปรับกำไรตามเกณฑ์คงค้างให้เป็นกำไรที่เป็นกระแสเงินสด หากกิจการมีผลจากการคำนวณรายการคงค้างมากนั้น หมายถึงกิจการได้มีการแสดงกำไรตามเกณฑ์คงค้างที่มีความระมัดระวังน้อย ซึ่งสะท้อนถึงคุณภาพกำไรของกิจการที่ต่ำ ในทางตรงข้ามกันนั้นหากผลจากการคำนวณรายการคงค้างต่ำ หมายถึงกิจการได้แสดงกำไรตามเกณฑ์คงค้างที่มีความระมัดระวังมาก ซึ่งสะท้อนถึงคุณภาพกำไรของกิจการที่สูง

ตัวแปรควบคุม (Control Variables)

1. ขนาดของกิจการ (Size) วัดจากลอการิทึมของยอดสินทรัพย์รวมของกิจการ
2. อัตราส่วนมูลค่าตามบัญชีต่อมูลค่าตลาด (Book to Market ratio) คำนวณจากมูลค่าตามบัญชีต่อหุ้นหารด้วยมูลค่าราคาตลาดต่อหุ้น
3. ความสามารถในการทำกำไร (Return on Assets) วัดจากอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้วจึงนำมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าสูงสุด(Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และนำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) ได้แก่ 1.การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมดเป็นคู่ 2. การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Panel Regression Analysis) หาความมีอิทธิพลของตัวแปรอิสระและตัวแปรควบคุมต่อตัวแปรตาม จึงทำการประมาณค่าตัวแบบในการศึกษาแยกเป็น 2 กรณี คือ Fixed Effect Model และ Random Effect Model และเพื่อเป็นการทดสอบความเหมาะสมในการเลือกใช้ตัวแบบของ 2 กรณี จึงได้ทำการทดสอบด้วยวิธี Hausman Test

ผลการศึกษา

ตารางเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ Panel Data Regression

	ตัวแบบที่ 1 - WCA				ตัวแบบที่ 2 - NOA			
	FE		RE		FE		RE	
	Coef.	P-value	Coef.	P-value	Coef.	P-value	Coef.	P-value
Revalue _{i,t}	0.1574	(0.000)**	0.1399	(0.000)**	0.0547	(0.005)**	0.0530	(0.007)**
Act _{i,t}	0.0003	(0.754)	0.0003	(0.763)	-0.0001	(0.760)	-0.0002	(0.729)
Trans _{i,t}	0.0298	(0.534)	0.0230	(0.607)	0.0281	(0.184)	0.0256	(0.234)
Afs _{i,t}	0.0004	(0.656)	0.0002	(0.800)	0.0001	(0.873)	0.0001	(0.843)
Size _{i,t}	0.1342	(0.013)*	-0.0233	(0.036)*	0.0772	(0.001)**	-0.0175	(0.043)*
Btm _{i,t}	-0.0301	(0.484)	-0.0085	(0.736)	-0.0151	(0.423)	0.0114	(0.470)
ROA _{i,t}	0.5308	(0.032)*	0.6345	(0.000)**	0.6112	(0.000)**	0.6372	(0.000)**
No.	160		160		160		160	
R-Square	0.0033		0.1576		0.0031		0.2852	
Hausman test Chi-sq.		11.35				21.53**		
Hausman test P-value		0.1240				0.0031		

หมายเหตุ นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 99%

นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95%

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในการอธิบายคุณภาพกำไร กลุ่มประชากร คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี ในช่วงเวลา พ.ศ. 2558 - พ.ศ. 2562 จำนวนทั้งสิ้น 32 บริษัท ในช่วงเวลา 5 ปี โดยใช้วิธีข้อมูลผสมที่เรียกว่า Panel Data

โดยตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาผลการศึกษาคือความสัมพันธ์ระหว่างกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นกับคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประกอบด้วย ตัวแปรตาม คุณภาพกำไรที่วัดด้วยวิธีรายการคงค้างจากเงินทุนหมุนเวียน(WCA) และ คุณภาพกำไรที่วัดด้วยรายการคงค้างจากการดำเนินงานสุทธิ(NOA) ตัวแปรอิสระ รายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น คือ การเปลี่ยนแปลงในส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ (Revalue) การวัดมูลค่าใหม่ของโครงการผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้ (Act) ผลกำไรและขาดทุนจากการแปลงค่าทางการเงินของการดำเนินงานในต่างประเทศ (Trans) ผลกำไรและขาดทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเมื่อขาย (Afs) และส่วนของผลกำไรขาดทุนที่มีประสิทธิผลจากเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงในการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด (Cfh) แต่เนื่องจากการเก็บข้อมูลทั้งหมดไม่พบบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี ในช่วงเวลา พ.ศ. 2558 - พ.ศ. 2562 ไหนที่มีรายการผลกำไรขาดทุนที่มีประสิทธิผลจากเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงในการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด (Cfh) ผู้ศึกษาจึงทำการตัดออกจากการวิเคราะห์ในส่วนของการวิเคราะห์เชิงอนุมาณ และตัวแปรควบคุม ได้แก่ ขนาดกิจการ (Size) อัตราส่วนมูลค่าตามบัญชีต่อมูลค่าตลาด (Btm) และความสามารถในการทำกำไร (ROA)

จากการวิเคราะห์ตามสมการความถดถอยแบบพหุคูณ (Panel Data Regression Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นกับคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี สามารถสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน ได้ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นกับคุณภาพกำไรที่วัดด้วยวิธีรายการคงค้างจากเงินทุนหมุนเวียน (WCA) พบว่า รายการการเปลี่ยนแปลงในส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับคุณภาพกำไรที่วัดด้วยวิธีรายการคงค้างจากเงินทุนหมุนเวียน ระดับนัยสำคัญ 0.01 หรือที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ 0.1399

ในขณะที่รายการการวัดมูลค่าใหม่ของโครงการผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้ ผลกำไรและขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงินของการดำเนินงานในต่างประเทศ และผลกำไรและขาดทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรที่วัดด้วยวิธีรายการคงค้างจากเงินทุนหมุนเวียน และในส่วนของการวัดมูลค่ากำไรขาดทุนที่มีประสิทธิผลจากเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงในการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสดนั้นไม่พบการรายงานตัวเลขในงบการเงินของทุกบริษัท

2. ความสัมพันธ์ระหว่างรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นกับคุณภาพกำไรที่วัดด้วยวิธีรายการคงค้างจากการดำเนินงานสุทธิ (NOA) พบว่า รายการการเปลี่ยนแปลงในส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับคุณภาพกำไรที่วัดด้วยวิธีรายการคงค้างจากการดำเนินงานสุทธิ ระดับนัยสำคัญ 0.01 หรือที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ 0.0547

ในขณะที่รายการการวัดมูลค่าใหม่ของโครงการผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้ ผลกำไรและขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงินของการดำเนินงานในต่างประเทศ และผลกำไรและขาดทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรที่วัดด้วยวิธีรายการคงค้างจากการดำเนินงานสุทธิ และในส่วนของการวัดมูลค่ากำไรขาดทุนที่มีประสิทธิผลจากเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงในการป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสดนั้นไม่พบการรายงานตัวเลขในงบการเงินของทุกบริษัท

การอภิปรายผลการศึกษา

รายการการเปลี่ยนแปลงในส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งกับคุณภาพกำไรที่วัดด้วยวิธีรายการคงค้าง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า หากบริษัทมีการรายงานรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นไว้อย่างถูกต้องและครบถ้วนนั้นจะส่งผลต่อคุณภาพกำไรของบริษัทอันเป็นปัจจัยหนึ่งที่นักลงทุนหรือผู้ใช้งบการเงินใช้ในการประกอบการตัดสินใจในการลงทุน ซึ่งสอดคล้องกับ ปรัชญา นิมนวล (2558) พบว่า นักลงทุนได้ให้ความสำคัญกับรายการกำไรขาดทุน และรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น คือ นักลงทุนได้นำข้อมูลในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จที่ประกอบด้วย รายการกำไรขาดทุน และ รายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นไปประกอบการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ของกิจการ

อีกทั้งหากค่าของการเปลี่ยนแปลงในส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์มีค่ามาก สามารถอธิบายถึงค่าของรายการคงค้างก็จะมีค่ามากเช่นกัน ซึ่งจากการที่รายการคงค้างมีค่ามากนั้นจะสะท้อนถึงคุณภาพกำไรของกิจการที่ลดลง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bradshaw et al. (1999) ที่ว่า รายการคงค้างเป็นตัวปรับกำไรตามเกณฑ์คงค้างให้เป็นกำไรที่เป็นกระแสเงินสด กรณีที่กิจการมีค่าขององค์ประกอบรายการคงค้างที่มากนั้น หมายความว่า กิจการได้มีการแสดงกำไรตามเกณฑ์คงค้างที่มีความระมัดระวังน้อย ซึ่งแสดงว่าคุณภาพกำไรของกิจการต่ำในทางตรงกันข้าม ถ้ากิจการมีค่าขององค์ประกอบรายการคงค้างที่น้อย ก็จะทำให้เห็นว่ากิจการได้มีการแสดงกำไรตามเกณฑ์คงค้างที่มีความระมัดระวังมาก ซึ่งแสดงว่าคุณภาพกำไรของกิจการเป็นกำไรที่มีคุณภาพมาก นอกจากนี้กิจการที่มีรายการคงค้างมากนั้นเป็นโอกาสที่จะเกิดการจัดการกำไร หรือการตกแต่งตัวเลขในงบการเงินจากผู้จัดทำงบการเงินหรือผู้บริหารได้ ทำให้ตัวเลขในงบการเงินไม่ถูกต้องและไม่น่าเชื่อถือ ส่งผลให้คุณภาพกำไรต่ำ นักลงทุนหรือผู้ใช้งบการเงินไม่มีความเชื่อมั่น อันจะกระทบถึงราคาของหลักทรัพย์ของกิจการต่ำลงได้ ซึ่งสอดคล้องกับ รัชชู รุ่งหัวไผ่ และกุสุมาดาพิทักษ์ (2562) ที่พบว่ารายการคงค้างมีความสัมพันธ์กับราคาตลาดของหลักทรัพย์ในทิศทางตรงกันข้าม คือ บริษัทที่มีรายการคงค้างสูงจะมีคุณภาพกำไรต่ำส่งผลให้ผลตอบแทนของหลักทรัพย์ต่ำลง

ในขณะที่รายการการวัดมูลค่าใหม่ของโครงการผลประโยชน์พนักงานที่กำหนดไว้ ผลกำไรและขาดทุนจากการแปลงค่าของเงินของการดำเนินงานในต่างประเทศ และผลกำไรและขาดทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไร จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ ญรัฐฉวี ทรัพย์สมบัติ (2561) พบว่ารายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไร

ข้อเสนอแนะ

1. จากการวิเคราะห์คุณภาพกำไร ในการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้เทคนิคการวิเคราะห์จาก Bradshaw et al. (1999) คือ วิธีรายการคงค้าง แบ่งเป็น วิธีรายการคงค้างจากเงินทุนหมุนเวียน และ วิธีรายการคงค้างจากการดำเนินงานสุทธิ ซึ่งการใช้เทคนิคการคงค้างนั้นผลที่ได้ออกมาเป็นค่าที่สะท้อนถึงคุณภาพกำไร หากค่ารายการคงค้างมาก ก็จะสะท้อนว่าคุณภาพกำไรน้อย แต่หากค่ารายการคงค้างน้อย ก็จะสะท้อนถึงคุณภาพกำไรที่ดี แต่เทคนิคดังกล่าวนี้เป็นเพียงแค่วิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณที่สามารถช่วยในการตัดสินใจเบื้องต้นได้เท่านั้น และเป็นเพียงช่วงเวลาที่คุณศึกษาได้กำหนดไว้ นักลงทุน ผู้บริหาร หรือผู้ใช้งบการเงินไม่ควรเน้นแค่เพียงรายการเดียวที่กล่าวมา ควรที่จะนำรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นตัวอื่นมาพิจารณาด้วย เนื่องจากช่วงเวลาที่แตกต่างกันอาจมีผลที่แตกต่างกัน อีกทั้งควรพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมอื่นมาทำการพิจารณาด้วย ไม่ว่าจะเป็น สภาพแวดล้อมทางการดำเนินงาน สภาพแวดล้อมทางการแข่งขัน หรือสภาพแวดล้อมทางการเงิน เพื่อที่นักลงทุนหรือผู้ใช้งบการเงินสามารถนำมาประกอบการตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้น

2. จากผลการศึกษา รายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นมีเพียงหนึ่งรายการ คือ รายการการเปลี่ยนแปลงในส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ จะมีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี และคุณภาพกำไรนั้นมีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ จากเทคนิคการคงค้างที่ใช้วิเคราะห์คุณภาพกำไรนั้นแสดงให้เห็นว่าบริษัทที่มีผลกำไรที่ประกอบด้วยรายการคงค้างที่น้อย หรือ กำไรที่มีคุณภาพดี จะให้ผลตอบแทนของหลักทรัพย์ที่สูงกว่าบริษัทที่มีผลกำไรประกอบด้วยรายการคงค้างที่มาก หรือ กำไรที่มีคุณภาพไม่ดี หรือคุณภาพกำไรนั้นสะท้อนถึงผลตอบแทนของหลักทรัพย์ ดังนั้นนักลงทุน ผู้บริหาร หรือผู้ใช้งบการเงินสามารถนำรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น คือ รายการการเปลี่ยนแปลงในส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี ไปใช้ร่วมในการพิจารณาประกอบการตัดสินใจในการลงทุนบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีได้ นอกเหนือจากข้อมูลในการใช้ประกอบการตัดสินใจอื่น ๆ ที่ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานของนักลงทุน เช่น อัตราส่วนทางการเงิน สภาพแวดล้อมทางการเงิน และสภาพแวดล้อมทางการแข่งขัน เป็นต้น

บรรณานุกรม

ญรัฐฉวี ทรัพย์สมบัติ. (2561). กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมแสดงคุณภาพกำไรได้ดีกว่ากำไรขาดทุนสุทธิจริงหรือไม่.

วารสารการจัดการสมัยใหม่, 6(2), 199-212.

ฉันทกร จันทรสาส์น. (2559). คุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทยที่มีบรรษัทภิบาลในระดับดีเลิศ :

นัยการรายการคงค้าง, *วารสารนักบริหาร*, 36, 52-61.

ปรัชญา นิมนวล. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นกับความสามารถในการพยากรณ์ผลการดำเนินงาน*

และผลตอบแทนส่วนเกินในอนาคตบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET)

(การค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์). สืบค้นจาก

https://digital.library.tu.ac.th/tu_dc/frontend/Info/item/dc:94494

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 ปรับปรุง 2558. (2558). *ราชกิจจานุเบกษา*, 132(204), 8.

- รัฐชู รุ่งหัวไม้ และกุสุมา ดำพิทักษ์. (2562). การวิเคราะห์คุณภาพกำไรกับผลตอบแทนของหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วิชาการวิทยาลัยสันตพล*, 5(2), 213-225
- วรศักดิ์ ทุมมานนท์. (2549). *มิติใหม่ของงบการเงินและการวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ: ไอโอนิค อินเทอร์เน็ต รีซอสเซส.
- หลักทรัพย์จัดการกองทุนสิริไทย. (2565). *หุ้นเทคโนโลยีควรลงทุนต่อ...หรือพอแค่นี้?* สืบค้นจาก <http://www.kasikornasset.com/th/market-update/Pages/06-index-tech-opportunity-JUN22.aspx>
- อัญชี่ลี พิพัฒน์เสริญ. (2560). การตอบสนองของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกับธรรมาภิบาล คุณภาพกำไรและผู้สอบบัญชี. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, 16(4), 22-31.
- Bradshaw, M. T., Richardson, S. A., & Sloan, R. G. (1999). *Earning Quality and Financial Report Credibility: An Empirical Investigation*. Retrieved from https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=170558
- Dechow, P., Ge, W., & Schrand, C. (2010). Understanding earnings quality: A review of the proxies, their determinants and their consequences. *Journal of Accounting and Economics*, 50, 344-401.
- Francis, J., Olsson, P., & Schipper, K. (2008). Earnings quality. *Fundamental and Trend in Accounting*, 1(4), 259-340.
- Sloan, R. G. (1996). Do stock prices fully reflect information in Accruals and Cash Flows about future earning? *Accounting Review*, 71(3), 289-315.